

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLIII. ad annum DLXXVII.

Parisiis, 1644

Epistola I. Pelagii Papae I. Ad Vigilivm Episcopvm. Patrem & Filium vnum
esse Deum probat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15324

Quamdiu
federit.

^b *Sedit annos undecim, menses decem, dies octodecim.*] Anastasii commentarius, qui teste Baronio scriptus habetur in bibliotheca Vaticana, habet Pelagium sedisse annos quatuor, menses decem, & dies octodecim: ita Baronius anno 559. num. 1.

Quomodo
ordinatus
fuerit.

^c *Dum non essent episcopi qui eum ordinarent.*] Cum Pelagius quintam Synodum approbasset, tantopere omnes occidentales episcopos offendit, ut non potuerit sufficientes reperire antistites, a quibus secundum constitutionem apostolicam ordinaretur: adeoque necessum fuerit iussu Pelagii, presbyterum Ostiensem (quod nunquam antea acciderat) loco episcopi munus illud obire.

^d *Mortuus est, &c.*] Ex antiquis Vaticanæ basilicæ monumentis, quæ Manlius collegit, epitaphium Pelagio papæ inscriptum hoc recitatur.

Epitaphiū
Pelagii pa-
pæ I.

Terrenum corpus claudant hæc forte sepulcra,

Nil sancti meritis derogatura viri.

Viuit in arce poli caelesti luce beatus,

Viuit & hic cunctis per pia facta locis.

Surgere iudicio certus, dextramque tenentem

Angelica partem se rapiente manu.

Virtutum numeret titulos ecclesia Dei,

*Quos ventura * ut sacula ferre queant.*

Rector apostolica fidei, veneranda retexit

Dogmata, qua clare constituere patres.

Eloquio curans errorum schismate lapsos,

Ut veram teneant corda placata fidem.

Sacrauit multos diuina lege ministros,

Nil precio faciens immaculata manus.

Captiuos redimens, miseris succurrere promptus

Pauperibus, nunquam parta negare sibi.

Tristitia participans lati moderator opimus,

Alterius gemitus credidit esse suos.

Additur eodem loco: *Hic requiescit Pelagius papa, qui sedit annos quatuor, menses decem, dies decem & octo. Depositus quarto Nonas Martii.* Hæc ex Baron. anno 559.

EPISTOLA I.

PELAGII PAPÆ I.

AD VIGILIVM EPISCOPVM.

Patrem & Filium vnum esse Deum probat.

Pelagius episcopus Vigilio coepiscopo salutem.

GAUDEO fidei deuotione, quod religiosum studium & diuinum officium dignanter impendis, & maxime

quod fidei inimicos æmularis, apostolicæ sedis quærens exempla. Didici sane tam per latorem literarum tuarum, quam & per literas tuas, quod sint quidam penes vos, qui dicentes garrunt, qualiter Pater & Filius vnus potest esse Deus, cum præter Patrem alius non sit Deus, qui dicatur ingenuus atque inuisibilis. Hi sane, si scirent donum Dei, & veræ fidei regulas intelligerent, nequaquam talia mullarent. Sed quia non habentes mundum cor, quo videre secreta Dei, & intelligere mysteria valeant diuina, mundanda sunt prius corda eorum per pœnitentiam, vt intelligere postmodum & capere lumen veritatis possint: quibustamen, ad eorum ac multorum illuminationem, corrigendo talium errorem, apostolica auctoritate respondendum est ita: Quomodo vos Patrem & Filium vnum profiteri non vultis? Eos enim nos vnum & verum Deum a prophetis & apostolis ostendimus prædicatum, a quibus etiam Spiritum sanctum credimus non esse discretum, Isaia propheta dicente: *Ego sum Deus, & non est* Isa. 45. *alius præter me.* Et: *Per memetipsum iuro, quia exiuit ex ore meo veritas, & sermo meus non* * reuertitur, *auertitur, quia mihi inclinabitur omne genu, & omnis lingua iurabit per Dominum, dicens: Iustitia & gloria ad eum veniet.* Et vt hoc in testimonio Patrem simul & Filium cognoscas fuisse, Paulum audi dicentem: *Vt in nomine* (inquit) *Iesu omne genu flectatur caelestium, terre-* Philip. 2. *strium, & infernorum: & omnis lingua confiteatur, quia Dominus Iesus Christus in gloria est Dei patris omnipotentis. Quod si iste Filius minor est Patre suo, ergo minorata est gloria Patris in Filio. Et vbi est quod in Salomone scriptura loquitur, dicens: Sicut etiam in conspectu eorum* (inquit) *magnifica-* Eccles. 36. *tus es in nobis, ita in conspectu nostro magnificaberis in illis, vt cognoscant te, sicut & nos cognouimus, quoniam non est Deus præter te, Domine? Diligenter attende, & agnosce Filium esse, qui magnificabitur in iudicio, dum venerit viuos & mortuos iudicare.*

Item Isaia: *Audite domus Jacob, & residuum domus Israel,* Isa. 46. *qui egredimini ex utero meo, & erudimini a puero vsque ad senectutem. Ab initio ego sum, & quousque senescatis, ego sum. Ego vos feci, & ego sustineo. Ego remittam, & ego suscipiam, dicit Dominus. Et iterum: Ego sum Dominus Deus, & præter me* Ibidem. *non est alius Deus, annuntians nouissima priusquam fiant, & sta-*

- Isa. 44.* *tim consummata sunt. Item alibi: Audi me, Iacob & Israel, quem ego feci. Ego sum Dominus Deus tuus, & non est alius præter me. Item alibi: Ego sum Dominus Deus tuus, primus, & ego nouissimus, & in ea quæ superuentura sunt in nouissimo, ego sum.*
- Isa. 41.* *Item alibi: Ego sum Deus qui te creauit, qui te adiunxit, & communiui dextera mea. Et vnitatem Patris & Filii assignans, loquitur dicens: Ego testis vester, dicit Dominus Deus, & puer meus, tu quem ego elegi; ut sciatis & credatis quia ego sum. Ante me non fuit alius Deus, & post me non erit. Vnum hæretice elige e duobus: Aut fatere Patrem & Filium vnum Deum; aut si solum Patrem Deum esse contendis, ergo tibi Dominus Iesus Christus Dei filius non erit Deus, quia scriptum est: Ante me non fuit alius Deus, & post me non erit. Si secundum te ita est, cur Apostolus talia prædicat, & eundem Filium, Deum super omnia benedictum insinuat?*
- Rom. 9.* *Quorum patres (inquit) ex quibus Christus secundum carnem, qui est super omnia Deus benedictus in sæcula. Item Isaias dicit: Dominus Deus Israel, qui liberauit eum de Aegypto. Ego sum primus, & ego post hæc, & præter me non est Deus, sicut ego sum, qui steter & vocet & præparet mihi, ex quo hominem feci in sæculo. Item*
- Isa. 45.* *alibi: In te est Deus, & nesciebamus: Deus, & non est alius Deus præter te. Tu enim es Deus, & nesciebamus, Deus Israel saluator. Vnus Deus non sunt Pater & Filius? Quis est hic Deus, in quo esse dicitur Deus, præter quem alium Deum non esse propheta sæpe numero singulari protestatur? Et Ieremias: Hic Deus noster, ait, & non applicabitur alter ad eum, qui inuenit omnem scientiæ viam, & dedit eam Iacob puero suo, & Israel dilecto suo. Post hæc in terris visus est, & inter homines conuersatus est. Et in Salomone: Miserere nobis, Deus omnium, & ostende nobis lumen miserationis, & immitte timorem tuum super gentes quæ non exquiserunt te, ut cognoscant, quia non est alius Deus nisi tu. Item ibi: Domine Deus Israel, non est tibi similis in cælo sursum, neque in terra deorsum. Et psalm. 17. Quoniam quis Deus præter Dominum, aut quis Deus præter Deum nostrum? Et in Genesi: Et pluit Dominus a Domino ignem & sulfur super Sodomam & Gomorrhham, & euertit ciuitates illas. Si solus Pater Deus est, quis pluit ignem & sulfur a Domino, ut supradictas ciuitates euertiret, quæso responde. Et in Deuteronomio: Dominus solus deducebat eos, & non fuit cum illis Deus alienus. Et Paulus apostolus: Vnus Deus,*
- qui*

qui iustificat circumcisionem ex fide, & præputium per fidem. Et ad Corinthios: Deus erat in Christo, mundum reconcilians sibi. 2. Cor. 5. Et iterum: Non est Deus nisi vnus. Et ad Galatas: Mediator Gal. 3. autem vnus non est; Deus autem vnus est. Et vnitatem Patris & Filii & Spiritus sancti monstrans, Ephesiis scribens, ita confirmat: Sufferentes inuicem in caritate, solliciti seruare vnitatem spiritus in vinculo pacis. Vnum corpus & vnus spiritus, sicut vocati estis in vna spe vocationis vestræ. Vnus Dominus, vna fides, vnum baptisma, vnus Deus. Si enim prædicti hæretici vnitatem fidei voluerint simplici corde recipere, ex hoc iam testimonio in vno spiritu possunt simul Patris & Filii vnitatem condiscere. Patrem igitur (vt ipsi se dicunt inuenisse in diuinis literis) genitum proprie positum nec legere possunt penitus, nec probare. Sed quia idipsum fides exigit Christiana, absque vlla dubitatione ingenitus creditur, qui tamen secundum seriem scripturarum, in Filio a se genito visus esse monstratur. Apostolus vero Paulus missionem filii Dei in Spiritu sancto longe * ante conspiciens, Romanæ ecclesiæ scribens, hæc testatus est, dicens: Quod enim impossibile erat legi, in quo infirmabatur per Rom. 8. carnem, Deus filium suum misit in similitudinem carnis peccati, & de peccato damnauit peccatum in carne, vt iustitia legis impleretur. Cernisne, quoniam Filius non secundum deitatem a Patre missus est, sed secundum carnem, quam clementer & pie pro nobis assumere non dedignatus est? Nam quod semetipsum, exinanita maiestatis suæ potentia, idem se Filius miserit, Apostolus contestatur, dicens: Semetipsum Phil. 2. exinaniuit, formam serui accipiens. Humiliauit semetipsum, factus obediens vsque ad mortem, mortem autem crucis. Et Isaias: Non legatus, neque angelus, sed ipse Dominus veniet, & saluabit Isa. 33. eos. Item ibi: Palam apparui non quærentibus me. Et in Ieremia: Dereliqui domum meam, dimisi hereditatem meam, & Isa. 65. Rom. 10. veni, & factus sum illis in opprobrium. Et in Michæa: Ecce Dominus veniet, & commouebuntur montes sub eo. Et in Zacharia: Gaude & exulta filia Sion, quia ecce ego venio, & commorabor Zach. 2. in medio tui, dicit Dominus: Et Apostolus ad Timotheum: Fidelis sermo & omni acceptione dignus, quia Iesus Christus venit 1. Tim. 1. in hunc mundum peccatores saluos facere. Et Malachias: Ecce Malac. 3. subito veniet in templum suum Dominus quem vos quæritis, & angelus testamenti quem vos vultis. Et in euangelio: Non veni Matth. 9.

Marc. 2. *Marc. 1.* *Luc. 19.* *Ioan. 10.* *Ioan. 3.* *Matth. 16.*

vocare iustos, sed peccatores in pœnitentiam. Item: Quid nobis, & quid tibi Iesu fili Dei? venisti ante tempus perdere nos? Item ibi: Venit filius hominis quærere, & saluum facere quod perierat. Item ibi: Ego veni, vt vitam habeant, & abundantius habeant. Item ibi: Nemo ascendit in cœlum, nisi qui descendit de cœlo filius hominis, qui est in cœlo. Numquid in his tantis ac talibus testimoniis, quibus se filius Dei a semetipso venisse testatus est, poteris dicere, ab alio & non a semetipso venisse, dum manifestum est, eum qui carnem nostram dignanter assumpsit, voluntarie, & non ab alio missum, aduenisse? Nam qui in Patre manens, vbique potentia sua consistit, vbi a Patre mitteretur, omnino non habuit. Scimus enim quoniam nulla pars cœlorum ac terræ a conspectu Patris excipitur, vbi secundum eos a Patre Filius mitteretur. Interim vero det operam (quantum fieri potest) tua dilectio, vt omnibus ecclesiæ filiis innotescat, quid contra impium sensum secundum euangelicam doctrinam & apostolicam prædicemus: quia licet plene, quæ semper fuisset atque esset catholicorum sententia, scripserimus, tamen nunc quoque ad confirmandas omnium mentes non parum exhortationis addimus. Memor enim sum, me sub illius nomine ecclesiæ præsidere, cuius a Domino Iesu Christo est glorificata confessio, & cuius fides omnes quidem hæreses destruit, sed maxime impietatem præsentis erroris expugnat. Et intelligo, aliter mihi non licere, quam vt omnes conatus meos ei causæ, in qua vniuersalis ecclesiæ salus infestatur, impendam. Ne autem aliqua negligentia occasione scripta nostra ad vos non potuerint peruenire, exemplaria eorumdem nunc mittenda credimus, vt nullo modo fidei quam defendimus, prædicatio vestræ doctrinæ notitiæ subtrahatur. Data quinto Nonas Maii, ^a Ioanne & Narsete viris clarissimis consulibus.

NOTA.

^a *Ioanne & Narsete.*] Nota consularis in fine addita hanc epistolam de fide suspectam reddit. Cum vetera quæque monumenta signata vbique reperiantur post Basilii consularum toties repetitum, plane significatur, nullum alium interea consulem esse creatum. Apud Cassiodorum reperitur consularatus Basilii vicies repetitus. Quod si Narseteris, vel aliorum consularatus post Basilii consularum

fastis interpositus fuisset, certe non ab illo ultimo consulatu Basilii tot anni post eius consulatam inscripti reperirentur, sed post consulatam Narsētis & Ioannis.

EPISTOLA II.

PELAGII PAPÆ I.

AD NARSETEN.

Hortatur, ut legatis auxilium præstet ad episcopos ecclesiæ perturbatores corrigendos.

Pelagius, Narsæ patricio & duci in Italia.

QV ALI nos de gloriæ vestræ studiis iudicio gratulemur, non solum vestram, sed multorum ac pene omnium credimus habere notitiam: & idcirco nunc de his quæ vobis presentibus ibi fieri stupemus, fiducialiter apud gloriam vestram duximus conquerendum. Thracius siquidem atque Maximilianus nomina tantum episcoporum habentes, & ecclesiasticam ibi vnitatem perturbare dicuntur, & omnes ecclesiasticas res suis vñibus applicare: intantum, ut contra vnum eorum, id est, Maximilianum, vsque ad nos per tam longum iter, necessitate compellente, quidam infatigabiliter venientes, preces offerrent.

Ansel. li. 12.
cap. 46.
Polyc. ibid.

Ob quam causam Petrum presbyterum sedis nostræ, sed & Proiectum notarium ad eadem loca duximus destinandos, ut ea quæ canonicis statutis a prædictis pseudoepiscopis compererint commissa, vel digna debeant ibi vñtione compescere, vel eosdem ad nos vsque perducere. Et ideo salutantes paterno affectu gloriam vestram, petimus, ut præfatis, qui a nostra sede directi sunt, in omnibus præbeatis auxilium: nec putetis alicuius esse peccati, si huiusmodi homines comprimuntur. Hoc enim & diuinæ & * humanæ leges statuerunt, ut ab ecclesiæ vñtate diuisi, & eius pacem iniquissime perturbantes, a secularibus etiam potestatibus comprimantur. Nec quidquam maius est, vnde Deo sacrificium possitis offerre, quam si id ordinetis, ut hi qui in suam & aliorum perniciem debacchantur, competenti debeant vigore compesci.

* ad mundane

Concil. Tom. 12.

Sff ij